

Sygn. akt I ACz 1380/17

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2017r.

Sąd Apelacyjny w (...) Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA Mariola Głowacka (spr.)

Sędziowie: SA Piotr Górecki

SA Ryszard Marchwicki

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2017r. w (...)

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...)z siedzibę we W.

przy udziale J. W.

o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w (...)

z dnia 10 sierpnia 2017r., sygn. akt XII Co 68/17

postanawia:

oddalić zażalenie.

Piotr Górecki Mariola Głowacka Ryszard Marchwicki

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w (...) postanowieniem z dnia 10 sierpnia 2017r. oddalił wniosek wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności i obciążył wierzyciela kosztami postępowania klauzulowego w zakresie przez niego poniesionym tj. opłatą sądową w kwocie 50 zł.

Sąd pierwszej instancji powołując się na treść przepisu art. 788 § 1

k.p.c. uznał, że jedyną przesłanką warunkującą nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnień z dotychczasowego na nowego wierzyciela jest wykazanie i udokumentowanie tego przejścia za pomocą ściśle określonych środków dowodowych jakie stanowią dokument urzędowy lub prywatny z podpisem urzędowo poświadczonym. W ocenie Sądu Okręgowego oznacza to, że dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym muszą być wykazane wszystkie elementy, od których w świetle okoliczności wynikających z treści wniosku i dołączonych doń dokumentów, przepis art. 788 § 1 k.p.c. uzależnia dojście następstwa prawnego do skutku.

Sąd pierwszej instancji uznał, że zadość temu obowiązkowi nie czyni przedłożona przez wnioskodawcę umowa przelewu wierzytelności z dnia(...) wraz z załącznikiem(...) do tej umowy obejmującym spis wierzytelności.

Wnioskodawca nie spełnił warunków formalnych wykazujących przejście uprawnień z pierwotnego wierzyciela na nabywcę. Ponadto z samej treści przedłożonych dokumentów nie wynika przejście uprawnienia pierwotnego wierzyciela objętego nakazem zapłaty z dnia (...)wydanym przez Sąd Okręgowy w (...)w sprawie o sygn. akt (...)

Zdaniem Sądu Okręgowego dokumenty przedłożone przez wierzyciela nie spełniały odpowiednich warunków formalnych, a nadto nie stanowią wystarczającej podstawy do nadania klauzuli wykonalności na rzecz wnioskodawcy zgodnie z art. 788 § 1 k.p.c. Bowiem dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę w postaci umowy przelewu wierzytelności z dnia (...) I. (...)wraz z załącznikiem (...) stanowią dokumenty prywatne, które zostały poświadczone za zgodność z oryginałem przez radcę prawnego. Sąd uznał, że nie spełniają one jednak podstawowej przesłanki formalnej warunkującej nadanie klauzuli wykonalności na nabywcę - nie zawierają podpisów notarialnie poświadczonych podmiotów, które zawarły przedmiotową umowę cesji wierzytelności. W konsekwencji Sąd uznał, że umowa przelewu wierzytelności z dnia (...) I. (...) wraz z załącznikiem (...) poświadczona za zgodność z oryginałem przez radcę prawnego, nie są dokumentami na podstawie których Sąd może nadać klauzulę wykonalności na rzecz wnioskodawcy.

Sąd pierwszej instancji nadto wskazał, że abstrahując od warunków formalnych w niniejszej sprawie wnioskodawca nie wykazał również, że po wydaniu tytułu egzekucyjnego doszło do cesji wierzytelności przysługującej pierwotnemu wierzycielowi (...) Bank (...) S.A. na jego rzecz. Z załączonej do wniosku umowy przelewu wierzytelności nie wynika bowiem, że przysługująca uprzedniemu wierzycielowi - (...) Bank (...) wierzytelność wobec dłużnika J. W., stwierdzona tytułem wykonawczym tj. nakazem zapłaty z dnia (...). wydanym przez Sąd Okręgowy w (...) opatrzonym klauzulą wykonalności z dnia (...), przeszła na wnioskodawcę. Załącznik (...)

do przedmiotowej umowy wierzytelności obejmuje wierzytelność wobec J. W. stwierdzoną tytułem egzekucyjnym tj. nakazem zapłaty o sygn. akt (...), jednakże wydanym przez Sąd Rejonowy Poznań - (...) w P., a nie przez Sąd Okręgowy w (...) Wobec tychże nieścisłości nie jest możliwym stwierdzenie przejścia uprawnienia w postaci wierzytelności przysługującej uprzedniemu wierzycielowi wobec dłużnika na wnioskodawcę.

Ponadto zdaniem Sądu pierwszej instancji załącznik (...) do przedmiotowej umowy wierzytelności nie określa również numeru umowy bankowej zawartej pomiędzy dłużnikiem a pierwotnym wierzycielem w następstwie której powstała wierzytelność Banku wobec dłużnika. Również i sam dokument tj. strona druga do załącznika nie została zatytułowana, a kolumny zawierające poszczególne rubryki nie zostały nazwane. Sąd nie ma tym samym pewności, czy karta akt (...) stanowi załącznik do przedmiotowej umowy cesji wierzytelności oraz jakie dane zawarte są w poszczególnych kolumnach. Jednocześnie Sąd Okręgowy zaznaczył, że dokumenty związane z cesją wierzytelności i załączniki potwierdzające zbycie konkretnych wierzytelności mają szczególnie doniosły charakter i powinny być sporządzane z największą starannością. Całkowicie niedopuszczalną jest sytuacja w której z umowy przeniesienia wierzytelności i ze spisu wierzytelności nie wynika jednoznacznie, która wierzytelność została zbyta. Okoliczność cesji wierzytelności nie może być domniemana, lecz poparta odpowiednimi dokumentami. Powyższej argumentacji w żaden sposób nie podważa wyciąg z rejestru funduszy inwestycyjnych prowadzony przez Sąd Okręgowy w (...)(...). Dokument ten w żaden sposób nie stwierdza przejścia uprawnienia w postaci wierzytelności J. W. przysługującej uprzedniemu wierzycielowi na wnioskodawcę.

Reasumując Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca w żaden sposób nie wskazał, iż tak określona wierzytelność wynika z tego konkretnego orzeczenia sądowego - nakazu wydanego przez Sąd Okręgowy w (...) w sprawie o wyżej wymienionej sygnaturze. W ocenie Sądu rzeczą profesjonalnych podmiotów gospodarczych jako stron umowy cesji wierzytelności jest takie zredagowanie umowy cesji wierzytelności pod kątem przyszłej egzekucji przez nowego wierzyciela, aby maksymalnie sprecyzować dług dłużnika i oznaczenie tytułu wykonawczego jako źródła jego uprawnienia (np. sygnatura sprawy, data wydania orzeczenia, wskazanie Sądu wydającego orzeczenie) pozwalającego na uwzględnienie jego wniosku w trybie art. 788 k.p.c. Istotą tego postępowania jest zbadanie przesłanek do nadania klauzuli wykonalności wynikających z tytułu egzekucyjnego na rzecz nowego wierzyciela.

Nadto Sąd pierwszej instancji uznał, że wnioskodawca nie spełnił również przesłanek formalnych nadania na jego rzecz klauzuli wykonalności przedkładając dokumenty prywatne poświadczone za zgodność z oryginałem przez radcę prawnego, nie zawierające jednakże podpisów notarialnie poświadczonych stron przedmiotowej umowy cesji wierzytelności. Same dokumenty w postaci załączników do umowy cesji, w szczególności karta 68 akt budzi wiele wątpliwości Sądu Okręgowego co do ich wiarygodności.

Dodatkowo Sąd zwrócił uwagę, że postępowanie klauzulowe jest postępowaniem o charakterze ściśle formalnym. W szczególności jeżeli chodzi o postępowanie oparte na art. 788 § 1 k.p.c. sąd bada jedynie czy zostały spełnione określone w tym przepisie warunki z tym, że badanie to ogranicza się do formalnej analizy dokumentów przedłożonych w odpowiedniej formie. Powyższe winno być oczywiste dla wnioskodawcy, który jest podmiotem profesjonalnym (prowadzącym działalność gospodarczą), będącym dodatkowo reprezentowanym przez profesjonalnego pełnomocnika. Wierzyciel zatem winien sobie zdawać sprawę z tego - przedłożenie jakich dokumentów wraz z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności jest w danej sprawie konieczne dla jego uwzględnienia przez sąd.

O kosztach postępowania klauzulowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1-3 k.p.c. (zasada odpowiedzialności za wynik sprawy) w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i wobec powyższego Sąd obciążył wnioskodawcę kosztami sądowymi poniesionymi przez niego tj. opłatą sądową od wniosku w kwocie 50 zł.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył wnioskodawca zaskarżając orzeczenie w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 788 § 1 k.p.c. przez brak nadania klauzuli wykonalności na następcę prawnego zgodnie z wnioskiem wierzyciela podczas, gdy zostały spełnione wszystkie przesłanki warunkujące nadanie klauzuli wykonalności, a przejście uprawnienia na wierzyciela zostało wykazane dokumentem prywatnym z podpisami notarialnie poświadczonymi. Mając na względzie powyższy zarzut wnioskodawca wniósł o uchylenie (winno być zmianę) zaskarżonego postanowienia w całości i rozpatrzenie wniosku wierzyciela o nadanie klauzuli na następcę prawnego oraz o zasądzenie na rzecz strony powodowej (winno być wnioskodawcy) od strony pozwanej (winno być od uczestnika postępowania) zwrot kosztów wywołanych wniesieniem skargi (winno być zażalenia) w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych, a także o zwrot uiszczonej opłaty od zażalenia zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z brzmieniem art. 788 § 1 k.p.c. jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. W postępowaniu klauzulowym na podstawie art. 13 § 2 k.p.c. znajduje zastosowanie art. 129 § 2 k.p.c. zgodne z którym strona zamiast oryginału dokumentu może złożyć jego odpis jeżeli zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza, lub występującego w sprawie pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym. Poświadczenie zgodności z oryginałem odpisu dokumentu przez występującego w sprawie pełnomocnika strony w osobie np. radcy prawnego, nadaje temu poświadczeniu charakter dokumentu urzędowego. Oznacza to, że poświadczony przez pełnomocnika odpis dokumentu ma charakter dokumentu urzędowego w tym znaczeniu, że potwierdza się w nim z mocą dokumentu urzędowego istnienie dokumentu „źródłowego” o treści takiej samej jak odpis. Złożenie takiego dokumentu jest zatem wystarczające dla zrealizowania funkcji przewidzianej w art. 788 § 1 k.p.c. dla dowodu z dokumentu (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2010r. III CZP 98/10, OSN 2011/9/91).

W niniejszej sprawie wnioskodawca przedłożył poświadczony za zgodność z oryginałem przez radcę prawnego dokument prywatny w postaci umowy przelewu i przeniesienia wierzytelności z dnia (...) I. (...) na mocy której na rzecz wnioskodawcy przeszły wierzytelności przysługujące dotychczas (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w K., a wymienione szczegółowo w załącznikach do umowy stanowiących jej integralną część. Wbrew ustaleniu Sądu pierwszej instancji

w/w umowa sporządzona została w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi (k. 64-65). Rację ma żalący, że nie zachodzi konieczność przedłożenia oryginału tego dokumentu. Skoro dokument „źródłowy” tj. umowa przelewu i przeniesienia wierzytelności z dnia 8 I. (...) sporządzony został w formie dokumentu prywatnego z podpisami notarialnie poświadczonymi, to wystarczające dla wykazania przejścia wierzytelności na rzecz następcy prawnego będzie, w świetle art. 129 § 2 k.p.c., przedłożenie jego kserokopii poświadczonej za zgodność z oryginałem przez radcę prawnego. Nadto oznaczenie w załączniku nr 1 do umowy przelewu i przeniesienia wierzytelności z dnia (...) I. (...) jako sądu wydającego orzeczenie „w P.” a nie Sądu Okręgowego w (...) nie musi oznaczać, że chodzi o inną wierzytelność wobec uczestnika postępowania niż objętą przedmiotowym wnioskiem. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie powinno jednak jednoznacznie wynikać, że takie oznaczenie Sądu nastąpiło wyłącznie w wyniku oczywistej omyłki pisarskiej.

Niezależnie od powyższego wskazać jednak należy, że z załącznika (...) do umowy cesji nie można wywieść, iż wierzytelność objęta niniejszym wnioskiem objęta była również umową (k. 67-68). O ile Sąd jest w stanie odczytać, że dłużnikiem wymieniony w tym załączniku jest J. W., o tyle z uwagi na sposób skopiowania analizowanego dokumentu, nie sposób ustalić numeru umowy o czynność bankową dotyczącą tego dłużnika. A to właśnie numer umowy bankowej zawartej pomiędzy dłużnikiem a pierwotnym wierzycielem jest istotny dla uznania, czy przedmiotowa umowa cesji wierzytelności objęła także wierzytelność Banku wobec dłużnika. Zdaniem Sądu Apelacyjnego dokument ten nie stanowi wystarczającej podstawy do nadania klauzuli wykonalności na rzecz wnioskodawcy stosownie do treści art. 788 § 1 k.p.c. Tym samym jako niezasadny uznać należy wywiedziony przez żalącego zarzut naruszenia w/w przepisu. Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje stanowisko Sądu pierwszej instancji, że dokumenty związane z cesją wierzytelności i załączniki potwierdzające zbycie konkretnych wierzytelności mają szczególnie doniosły charakter i powinny być sporządzane z należyłą starannością. W ocenie Sądu Apelacyjnego całkowicie niedopuszczalną jest sytuacja w której z umowy przeniesienia wierzytelności i ze spisu wierzytelności nie wynika jednoznacznie, która wierzytelność została zbyta. A taka sytuacja miała niewątpliwie miejsce w okolicznościach niniejszej sprawy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie wnioskodawcy.

Piotr Górecki Mariola Głowacka Ryszard Marchwicki